واژهنامي

Analog	۲ ۰	آنالوگ
Application Software	15*	نرم افزار کاربردی
Arithmetic - Logic Unit	۵۲	واحد حساب و منطق
Asymmetric Digital Subscriber Line (ADSL)	44	خط اشتراكي ديجيتالي نامتقارن
Attach	٣٠	ضميمه
Band width	**	پهنای باند
Barcode reader	84	كدخوان
Basic Input-Output System	74	کنترل وسایل ورودی و خروجی
Beginner's All-purpose Symbolic	\ • Y	(بیسیک) زبان برنامهنویسی همهمنظورهبرای مبتدیان
Instruction Code (BASIC)		
bit	14	بيت
bit per second (bps)	**	تعداد بیت در ثانیه
Buffer	۵۴	حافظة ميانگير
Bus	٥۶	گذرگاه
Byte	14	بایت
Cache	۵۴	حافظة سريع
Case	٥١	محفظة رايانه
Cathode - Ray Tubes	84	لامپ اشعة كاتدى
Central Processing Unit	۵١	واحد پردازندهٔ مرکزی
Character	۱۵	کارا کتر
Chip	۵١	تراشه
Client	44	سرویس گیرنده
Coaxial Cable	*1	کابل هم محور
Command Driven Interface	46	رابط دستوري
Communication devices	۲.	وسايل ارتباطي

[🖈] شمارهٔ صفحهای که واژهٔ مورد نظر برای اؤلین بار در این کتاب آمده است.

Compact Disk	Y •	لوح فشرده
Computer	۴	رايانه
Computer - Aided Design (CAD)	۴.	طرّاحی به کمک رایانه
Computer - Aided Manufacturing (CAM)	۴.	تولید به کمک رایانه
Control Structures	97	ساختارهای کنترلی
Control Unit	۵۲	واحد كنترل
Copyright	40	حقّ نشر
Custom Software	18	برنامهٔ کاربردی سفارشی
Customer Premises Equipment (CPE)	44	تجهيزات مربوط به تنظيمات وايمكس
Data	٧	داده
Data Base Management	٨٨	مدیریّت بانکهای اطّلاعاتی
Decode	۵۲	رمز گشایی
Defragment	٧٨	یکپارچەسازى
Desktop	٩	ميزكار
Desktop Publishing	٨٢	نشر رومیزی
Digital	۲ ۰	ديجيتال
Digital Video/Versatile Disk (DVD)	Y •	ديسک ويديو/ چندمنظورة ديجيتالي
Digital Video Interface	۵۷	رابط ويدئويي ديجيتالي
Disk Drive	Y •	دیسک گردان
Documentation	9.4	مستندسازي
Domain Name System (DNS)	٣.	سیستم نام گذاری محدوده
DotPerInch(DPI)	80	نقطه در اینچ
Dots	84	نقاط تشکیل دهندهٔ متن و تصویر در چاپ
Download	44	دانلود
Drag & Drop	٧٩	کشیدن و رهاکردن
Driver	۵۶	نرمافزار راءانداز
E - Citizen	18	شهروند الكترونيكي
E - government	41	دولت الكترونيكي
Electronic Commerce	41	تجارت الكترونيكي
Electronic Mail/E-mail	44	پست الكترونيكي
Ergonomics	45	ارگونوميكس
Event	111	رويداد
Expansion Cards	۵۴	کارتهای توسعه
Expansion Slots	۵۴	شیارهای توسعه

External Hard Disk	89	دیسک سخت خارجی
Extranet	48	اكسترانت
fiber optic cable	۲١	کابل فیبر نوری
field	٨٨	فيلد
file	۱۵	پرونده
File Transfer Portocol (FTP)	44	(پروتکل ارسال پرونده) افتی پی
Firewall	48	ديوار آتش
Flash Memory	Y •	حافظهٔ فلش
Floppy Disk	۶۸	دیسک نرم
Flowchart	94	نمودار گردشی
Full-duplex Communication	74	ارتباطات تمام دوطرفه
Function	111	تأبع
Global Positioning System (GPS)	44	سیستم تعیین موقعیّت جهانی
Graphical User Interface (GUI)	46	رابط گرافیکی
Hacker/Cracker	40	متجاوز به حریم رایانهای
Half- duplex Communication	74	ارتباطات نيمه دوطرفه
Hard Disk	۶۹	دیسک سخت
Hardware	10	سختافزار
Head	84	هد
Head phone	80	گوشی
High -Definition Multimedia Interface	۵۷	رابط چند رسانهای با کیفیت بالا
Home Page	44	صفحهٔ آغازین
Hyper Link(Link)	44	فوق پیوند (اتّصال)
Hyper Text Markup Language (HTML)	٣٣	زبان نشانه گذاری صفحات وب
Hyper Text Transfer Protocol	44	پروتكل انتقال فوق متن
Icon	46	آيكون
IDentification (ID)	44	شناسه
Information and Communication	١٨	فتّاوری اطّلاعات و ارتباطات
Technology (ICT)		
Input devices	۱۵	وسایل ورود <i>ی</i>
Index	44	فهرست
Information	٧	اطّلاعات
Inkjet Printer	84	چاپگر جوهرافشان
Interactive	۸۵	تعاملي

Internal Hard Disk	۶۹	دیسک سخت داخلی
Internet Service Provider (ISP)	44	ارائه كنندة سرويس اينترنت
Internet	**	اينترنت
Intranet	70	اينترانت
Laptop	\ •	رايانهٔ كيفي
Light Emitting Diode	54	صفحه نمایش یا دیود درخشان
Light pen	84	قلم نوری
Liquid Crystal Display (LCD)	54	صفحه نمايش كريستال مايع
LiveDisk	٧٨	دیسک زن <i>د</i> ه
Local Area Network (LAN)	74	شبكة محلّى
Maindframe Computers	٨	رایانه های بزرگ
Maintenance	9.7	تعمیم و نگهداری
Metropolitan Area Network (MAN)	74	شبكة شهرى
Microcomputer	٨	ريزرايانه
Microwave	۲١	مايكروويو
Microcontroller	٨	ريز كنترل كننده
Microprocessor	۵۱	ریزپردازن <i>د</i> ه
Modem	Y •	مودم
Modular Programming	1 • 1	برنامەنويسى پيمانەاي
Module	1 • 1	پیمانه
Motherboard(Mainboard)		بُرُد اصلی
Mouse	۶۱	ماوس
Multimedia	47	چند رسانهای
Network Operating System (NOS)	74	سيستم عامل شبكه
Node	74	گره
Notebook	١ ۰	نوت بو ک
Object	117	شیء
Online	١٩	آمادة كار
Open Source	YY	متن باز
Output devices	۱۵	وسایل خروجی
Password	47	كلمة عبور
Personal Computer (PC)	٨	رايانهٔ شخصي
Personal Information Manager (PIM)	188	مديريّت اطّلاعات شخصي
Pixel	84	نقاط نوراني صفحه نمايش

Plotter	80	رسّام
Plug & Play	۵۶	نصب و استفاده
Pointer	۶۱	اشاره گر
Port	۵۶	درگاه
Portable Computer	٩	رايانة قابل حمل
Presentation Graphic	٨٩	ارائة گرافيكى مطالب
Procedure	١٣	رويّه
Processing	٧	پردازش
Project Management	۸۴	مدیریّت پروژه
Properties	117	مشخّصات
Protocol	74	پروتکل
Proxy Server	46	سرويسدهندة پراكسي
Pseudocode	٩٣	شبه کُد
Random Access Memory (RAM)	۵۳	عافظه با دست یابی تصادفی
Read Only Memory (ROM)	۵۳	حافظه فقط خواندني
Record	٨٨	ركورد
Recovery	٧٨	بازسازى
Remark	117	توضيح
Reference	۸۵	مرجع
Reserved Word	\ • ٩	كلمة رزروشده
Robot		ربات
Scanner	84	پویش گر
Search Engine	٣۴	مو تور جست و جو
Secondary storage	۱۵	حافظة جانبي
Sector	۶۸	قطاع
Semantic Error	١٢٨	
Sensor	۶۱	حسگر
Server	74	سرويسدهنده
Simplex Communication	74	ارتباطات يكطرفه
Simulation	44	شبيەسازى
SmartPhone	•	تلفن همراه هوشمند
Software	١٥	نرمافزار
Speaker	۶۵	
Spreadsheet	٨٧	صفحه گسترده

Social Network	٣٣	شبكه اجتماعي
Structured Programming	١ • ١	برنامه نويسي ساخت يافته
SuperComputers	٨	ابر رایانه
Syntax Error	١٢٨	اشتباه دستوري
System Software	18	نرم افزار سیستم
System Unit	٥٠	واحد سيستم
Tablet	١ ۰	تبلت
Telecommunication Network	٣١	دستیابی از راه دور
Telnet	٣١	دستیابی از راه دور
Topology	74	پیکربندی
Track	۶۸	شيار
Uniform Resource Locator (URL)	٣٣	مشخّص كنندة منحصر به فرد منبع
Upload	٣٢	آپلو ^د
Userguide	14	راهنمای کاربر
User Interface	46	رابط كاربر
Video Conference	44	ويدئو كنفرانس
Virtual School	47	مدرسهٔ مجازی
Virtual Reality	۸۳	واقعيّت مجازي
Voice mail	44	پست صو تی
Voice Recognition System	١٣٣	سيستم تشخيص صدا
Web	٣٢	وب
Web Authoring Program	٨٢	برنامهٔ کاربردی ایجاد صفحات وب
Web Browser	٣٣	مرورگر وب
Webcam	44	دوربين تحت وب
Weblog	41	وبلاگ
Web Pages	٣٢	صفحات وب
Web site	41	وب سايت
Wide Area Network (WAN)	40	شبكة وسيع
Word Processor	۸٧	واژهپرداز
Working Memory	۵۳	حافظهٔ کاری
World Wide Web	٣٢	تار جهان گستر وب
World Wide interoperability for Microwave Access	44	وايمكس
Zip	٧٨	فشردهسازي

توضيح	صفحه	معادل فارسى	واژه
هنگامی که به رایانهٔ مرکز ارائه کنندهٔ سرویس اینترنت متّصل می شوید، Online هستید	١٩	آماده به کار	OnLine
هم چنین هنگامی که یک وسیلهٔ جانبی مانند چاپگر روشن و به رایانه متصل است،			
Online است			
هر کمیّت الکتریکی مانند ولتاژ، جریان یا فرکانس که از آن میتوان برای ارسال	۲	سيگنال	Signal
اطّلاعات استفاده كرد			
سیگنالی که قدرت یا مقدار آن به طور پیوسته تغییر می کند؛ در مقایسه با سیگنالی که از	۲	قياسى	Analog
واحدهای گسسته (مانند اعداد دودویی و ۱) تشکیل شده است این اصطلاح برای			
هر وسیلهای که با این نوع سیگنال کار می کند نیز به کار میرود			
سیگنالی که از واحدهای گسسته (مانند اعداد دودویی و ۱) تشکیل شده است	۲	رقمى	Digital
هر یک از رایانه های موجود در یک شبکهٔ رایانه ای با آدرس منحصر به فردی که IP	74	-	IP Address
نامیده میشود، مشخّص میگردد؛ برای مثال، ۱۰٬۱۰٬۱۰۱ می تواند آدرس IP یک			
رايانه باشد			
پروتکلی استاندارد برای ارتباط رایانههای موجود در یک شبکه است که قابلیتهایی	74	_	TCP/IP
برای تفکیک و تمایز اطّلاعات جهت ارسال به رایانه های موجود در شبکه را دارد			
ارسال کردن فایل از یک رایانه به رایانهٔ دیگر	٣٢	_	Upload
دریافت کردن فایل از یک رایانهٔ دیگر	٣٢	بارگذار <i>ی</i>	Download
ارتباط به آدرس یک منبع (URL)، یک صفحه یا سند که ممکن است در همان	44	اتّصال	(hyper) Link
سرویسدهنده یا سرویس دهندهٔ دیگری باشد			
گروهی از صفحات وب و پروندههای مرتبط با آنها که در حافظهٔ جانبی یک	44	وب سايت	Web Site
سرویس دهندهٔ وب قرار دارند عمدتاً صفحاتی که در یک وب سایت قرار دارند دربارهٔ			
یک یا چند موضوع خاص میباشند و از طریق اتّصالها (hyperlink) با یکدیگـر			
مرتبط اند هر وب سایت دارای یک صفحهٔ آغازین (Homepage) است که در واقع			
صفحهٔ ورودی آن وب سایت است			
با استفاده از كد HTML، شيوهٔ قالببندي و صفحه آرايي صفحات وب و نحوهٔ ارتباط	٣٣	زبان نشانه گذاری	HTML
با صفحات دیگر تعیین میشود		صفحات وب	
پروتکل مورد استفاده برای انتقال درخواست ها از یک مرورگر به یک سرویس دهندهٔ	44	پروتكل انتقال فوق متن	НТТР
وب و بازگرداندن اطّلاعات از سرویس دهندهٔ وب به مرورگر درخواست کننده			
رایانه یا نرم افزاری که ارتباط شبکهٔ داخلی با اینترنت را کنترل می کند	46	پراکسی	Proxy
یک سیستم رایانهای که می تواند بدون دخالت مستقیم انسان عملیّات فیزیکی و محاسباتی	۴	ربات	Robot
انجام دهد این ماشین ها متناسب با ورودی، از خود عکس العمل نشان داده و تغییراتی در			

توضيح	صفحه	معادل فارسى	واژه
محيط اطراف خود ايجاد مينمايند			
استفاده از سیستم های الکترونیکی و مکانیکی برای انجام خودکار کارها و حذف یا	۴	اتوماسيون	Automation
کاهش دخالت انسان			
ترکیب متن، صدا، گرافیک، نقّاشی متحرّک و فیلم	47	چند رسانها <i>ی</i>	Multimedia
شخصی که از طریق گذشتن از اقدامات امنیّتی یک سیستم رایانه ای، به طور غیرقانونی	40	متجاوز به حریم رایانه	Cracker
به آن دستیابی پیدا می کند			
دست یابی غیرقانونی به اطّلاعات یک سیستم رایانه ای یا استفاده از منابع آن	40	دست یابی غیر مجاز	Crack
شخصی که از تخصّص رایانهای خود برای کارهای غیرمجازی مانند دستیابی به	40	رخنهگر	Hacker
سیستم های رایانهای و برنامهها و دادهها استفاده می کند			
قطعهای از سیلیکون که تعداد زیادی از عناصر مداری متّصل به هم مانند ترانزیستورها	٥١	تراشه	Chip
و مقاومتها، روی آن تعبیه شدهاند			
خارج کردن اطّلاعات از حالت رمز واحد کنترل در یک ریزپردازنده، دستورالعمل ها	۵۲	رمزگشایی	Decode
را رمزگشایی مینماید تا بتواند آنها را اجرا کند			
یک سیگنال گذرا که معمولاً کوتاه و منقطع است	۵۲	پالس	Puls
یک میلیون هرتز هرتز واحد اندازه گیری فرکانس یا تناوب است	۵۲	مگاهرتز	MHz
به طور کلی اشاره دارد به قابلیّت یک سیستم رایانه ای برای پیکربندی خودکار وسایلی	۵۶	وصل كن و استفاده كن	Plug & play
که به آن اضافه میشوند			
صفحه نمایش به کار رفته در دستگاه تلویزیون معمولی که تشکیل شده است از یک	۶۳	لامپ اشعه كاتدى	CRT
لامپ خلأو یک یا چند تفنگ الکترونیکی که با شعاع الکترونیکی خود سطح درونی			(Cathod Ray Tube)
لامپ را بهصورت افقی جارو می کنند سطح درونی لامپ از موادی پوشیده شده			
است كه با برخورد الكترون از خود نور ساطع مىكند			
در این نوع صفحه نمایش از کریستال مایع استفاده می شود کریستال مایع، یک ترکیب	۶۴	صفحه نمایش	LCD
مايع با ساختار مولكولي قطبي است و تحت تأثير يك ميدان الكتريكي، مولكول هاي		كريستال مايع	(Liquid Crystal Display)
آن تشکیل یک آرایش شفاف را میدهند که می تواند نور عبوری را پولاریزه کند			
یک وسیلهٔ جانبی که برای خواندن و نوشتن دیسکهای مغناطیسی و نوری از آن	٧	دیسک گردان	Disk drive
استفاده ميشود			
برنامه های کوچکی که در حافظهٔ ROM قرار دارند و قسمت های مختلف سیستم، مانند	٧۴	برنامه عيبياب	Diagnostics
حافظهٔ RAM، دیسکخوانها، صفحه کلید و غیره را در زمان روشنشدن سیستم			
آزمایش می کنند تا از اتصال آن ها به سیستم و کار صحیح آن ها اطمینان حاصل کنند			
مجموعه ای از دستورالعمل های ضروری که در حافظهٔ ROM قرار دارند و	٧۴	سيستم كنترل	BIOS (Basic Input
سیستم عامل برای برقراری ارتباط با سخت افزار به آن ها نیاز دارد در واقع، این		ورودی / خروجی	/Output System)
دستورالعملها سختافزار را به سیستم عامل معرفی می کنند			

توضيح	صفحه	معادل فارسى	واژه
قسمتی از برنامه که با کاربر در تعامل و ارتباط است	٧۶	رابط كاربر	User Interface
جلوههای صوتی و تصویری که به یک متن، تصویر یا فیلم در حین پردازش افزوده	۸۲	جلوههای ویژه	effects
مىشوند			
یک فایل داده بهصورت جدولی متشکّل از رکوردها همراه با مجموعه ای از عملیّات	٨٨	بانک اطّلاعاتی	Data Base
برای جست و جو، مرتب کردن و غیره			
مجموعهای از فیلدهای مرتبط به هم که حاوی اطلاعات مشخّصی دربارهٔ یک فرد	٨٨	ركورد	Record
یا شی هستند			
احمد پور حمید محمد مهدی ۶۴/۱۲/۲۵ تهران خیابان هفده شهریور			
یک رکورد			
یک واحد مجزّا از اطّلاعات در یک رکورد که شامل یک ویژگی یا مشخّصه ی خاص	٨٨	فيلد	Field
از موضوع رکورد است			

فهرست منابع و مآخذ

- 1– Using Information Technology, Brief Version, Fifth Edition, Sawyer, Williams, Hutchinson Irwin Mc Graw Hill 2009
- $2-\,$ Computer science an overview sixth edition j. glenn brookshear, ADDISON WES-LEY 2000

٣_ آموزش گام به گام ویژوال بیسیک، عین الله جعفرنژاد قمی، رمضان عباس نژاد، انتشارات علوم رایانه، ١٣٨٥

